

Климатски КВИЗ

Правила

Климатски квиз Правила

Климатски квиз је игра која се лако игра.

Садржи 100 картица са питањима о климатским променама.

Питања у овом квизу усаглашена су са текстом Уџбеника климатског пакета. Ученицима се даје могућност да на забаван и лак начин уче о климатским променама. На свакој картици се налази по једно питање са четири предложена одговора, од којих је само један тачан. Играч добија поен за сваки тачан одговор.

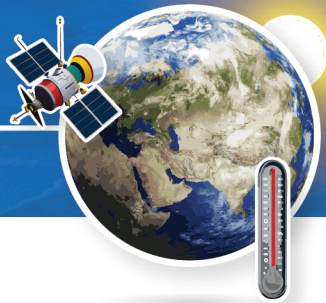
Победник је играч који сакупи највише поена.

Питања у Климатском квизу подељена су у три групе, што одговара поглављима Уџбеника:

1. Проблем климатских промена
2. Утицај климатских промена на животну средину и људе
3. Како спречити опасне климатске промене?

Тачан одговор на свако од сто питања налази се на посебној картици под називом **Одговори.**

Проблем климатских промена

1

**Температура ваздуха на Земљи
од 19. века:**

А

Остала је непромењена

Б

Спустила се

В

Порасла је

Г

**Нагло је порасла, а затим
се опет спустила**

2

**За колико се повећала температура
на Земљи од друге половине 19. века?**

А

За 1.2 °C

Б

За 2 °C

В

За 5 °C

Г

За 10 °C

3

Ваздушни омотач Земље се назива:

А

Хидросфера

Б

Литосфера

В

Атмосфера

Г

Криосфера

4

Клима је:

А

Средња вредност атмосферских елемената изнад неке области током дужег низа година

Б

Карактеристике времена одређене учесталошћу падавина

В

Временске прилике током једне седмице

Г

Оно чега се стари људи сећају о временским обрасцима, предање о времену

5

**Који од понуђених појмова
су најмање важни за климу?**

А

Температура ваздуха

Б

Количина падавина

В

Доминантни ветрови

Г

Географска дужина

6 **Каква је клима у Барселони?**

А **Арктичка клима**

Б **Умерено континентална клима**

В **Тропска клима**

Г **Суптропска клима**

7

**Релативно влажна клима
је типична за:**

А

Ирску

Б

Монголију

В

Северну Африку

Г

Грчку

8

Коју климатску зону карактеришу висока температура ваздуха и велика количина падавина, које су равномерно распоређене током године?

А

Екваторијалну

Б

Субекваторијалну

В

Тропску

Г

Суптропску

9

Какву климу описује следећа реченица?
„Просечна температура ваздуха током лета је 30 °C, а зими 20 °C, са великом количином падавина, што је посебно изражено током топлије сезоне.”

А

Екваторијалну

Б

Субекваторијалну

В

Тропску

Г

Суптропску

10

Које ваздушне масе су присутне током хладнијег дела године у субекваторијалној климатској зони на северној хемисфери?

А

Арктичке

Б

Умерене

В

Екваторске

Г

Тропске

11

**Којим ваздушним масама
одговарају високе температуре
и ниска влажност ваздуха?**

А

Арктичким

Б

Умереним

В

Екваторијалним

Г

Тропским

12

Где је забележена највиша температура ваздуха у хладу на Земљи од 56,7 °C?

А

У Намибијској пустињи

Б

У околини Мртвог мора

В

У Долини смрти

Г

У Сахарској пустињи

13

**Који делови се најбрже загревају
због утицаја климатских промена?**

А

Јужна Европа

Б

Тропске географске ширине

В

Арктик

Г

Јужна хемисфера

14

Како се зове наука која се бави
праћењем, проучавањем
и прогнозирањем временских
прилика?

А

Климатологија

Б

Хидрологија

В

Глациологија

Г

Метеорологија

15

**Шта је предмет проучавања
палеоклиматологије?**

А

**Актуелне климатске промене настале
као последица човековог утицаја**

Б

Клима у далекој прошлости

В

Планинска клима

Г

Клима у будућности

16

Коју од понуђених метода научници користе како би сазнали каква је била клима на Земљи стотинама хиљада година уназад?

А

Проучавање прстенова на дрвећу

Б

Проучавање мехурића ваздуха у арктичком леду

В

Проучавање сателитских снимака

Г

Проучавање метеоролошких података

17

**Када се завршио последњи
гацијални период?**

А

Пре око 100 година

Б

Пре око 1.000 година

В

Пре око 10.000 година

Г

Пре око 100.000 година

18

Када научници очекују да ће започети следећи глацијални период?

А

Никад

Б

За 1–3 милиона година

В

За 10.000–30.000 година

Г

За 100.000–300.000 година

19

Који од следећих фактора само има краткорочни утицај на климу (нпр. у трајању од неколико година или деценија)?

А

Померање континената

Б

Вулканске ерупције

В

Промена нагиба Земљине осе

Г

Емисија гасова са ефектом стаклене баште узрокована човековим утицајем

20

Какав утицај имају вулканске ерупције на климу?

А

Оне немају никакав утицај на климу

Б

Утичу на раст глобалне температуре ваздуха

В

Утичу на пад глобалне температуре ваздуха

Г

Оне понекад утичу на раст, а понекад на пад глобалне температуре ваздуха

21

Који је од наведених гас
са ефектом стаклене баште?

А

Азот (N_2)

Б

Угљен-диоксид (CO_2)

В

Угљен-моноксид (CO)

Г

Кисеоник (O_2)

22

Који од наведених гасова са ефектом стаклене баште чини 75% од укупне емисије која је узрокована човековим утицајем?

А

Метан (CH_4)

Б

Угљен-диоксид (CO_2)

В

Сумпор хексафлуорид (SF_6)

Г

Азотни-субоксид (N_2O)

Утицаји климатских промена

23

**Када клима постаје топлија,
ниво светског океана:**

А

Расте

Б

Опада

В

Остаје непромењен

Г

Не може да се предвиди

24

Која од наведених земаља
ће највише осетити последице
пораста нивоа океана за више
од једног метра до краја овог века?

А

Бангладеш

Б

Швајцарска

В

Аустрија

Г

Непал

25

Који од наведених градова није
угрожен порастом нивоа
светског океана?

А

Бангкок

Б

Њу Орлеанс

В

Шангај

Г

Беч

26

**Које године су Србију задесиле
дотад највеће поплаве?**

А

2009

Б

2011

В

2014

Г

2017

27

У којем од наведених географских региона је торнадо најчешћи?

А

Централна Азија

Б

Арктик

В

Западна обала Африке

Г

Централне и јужне државе САД-а

28

Која од наведених природних катастрофа није повезана са климатским промена?

А

Екстремне суше

Б

Земљотреси

В

Учестала торнада

Г

Лавине

29

Како се зову куће које Ескимима
не могу да направе ако нема
довољно снега?

А

Јурте

Б

Иглои

В

Типи

Г

Вигвами

30

Који од наведених екосистема има највећи специјски диверзитет?

А

Корални гребен

Б

Тајге

В

Тропске шуме

Г

Афричке саване

31

На које екосистеме не утиче повећање нивоа и температура воде светског океана?

А

На слане мочваре

Б

На коралне гребене

В

На алпске ливаде

Г

На шуме мангрова

32

Ти си екотуриста ако:

А

**Куваш храну на огњишту
док кампујеш**

Б

**Путујеш у најлепша места
на планети авионом**

В

Посматраш ретке животиње

Г

**Минимално утичеш на природу
и окружење за време одмора**

33

Према класификацији заштићених подручја Међународне уније за очување природе (IUCN), економска активност није дозвољена у:

А

Споменицима природе

Б

Заштићеним стаништима

В

Строгим природним резерватима

Г

Националним парковима

34

Шта се штити у резервату биосфере?

А

Читава биосфера

Б

Типична, природна станишта

В

Ретке врсте животиња које се ту лове

Г

Подручја изванредне природне лепоте

35

Која од наведених земаља има највише површине под шумом?

A

Канада

B

САД

B

Бразил

Г

Русија

36

Који климатски фактор одређује северну границу бореалних шума?

А

Температура ваздуха

Б

Количина падавина

В

Атмосферски притисак

Г

Облачност

37

Који климатски фактор одређује јужну границу бореалних шума?

А

Температура ваздуха

Б

Количина падавина

В

Атмосферски притисак

Г

Облачност

38

**Која врста дрвећа је
најзаступљенија у Србији?**

А

Црни бор

Б

Багрем

В

Буква

Г

Бели бор

39

Који део Србије има најмање површина под шумама?

А

Војводина

Б

Шумадија

В

Браничево

Г

Тимочка крајина

40

**Која врста дрвећа у Србији
је најосетљивија на климатске
промене?**

А

Храст лужњак

Б

Јасен

В

Граб

Г

Врба

41

**Апсорпција угљеника
у младим шумама:**

А

Је већа него у старијим

Б

Је мања него у старијим

В

Се не дешава

Г

**Се не дешава, јер младе шуме
емитују угљеник**

42

Какав је однос између емисије и апсорпције угљеника у шумама у којој је више старијег дрвећа?

А

Апсорпција је већа од емисије угљеника

Б

Емисија је већа од апсорпције

В

Апсорпција је приближно једнака емисији угљеника

Г

Старије дрвеће не може да апсорбује угљеник

43

**Како канадске шуме утичу
на ниво угљеника у атмосфери?**

А

„Усисавају” угљен-диоксид

Б

Извор су угљен-диоксида

В

Емисија је једнака апсорпцији

Г

Нема размене гасова са атмосфером

44

**Највеће светске резерве
слатке воде су у:**

А

Језерима

Б

Рекама

В

Глечерима

Г

Подземним водама

45

**70% воде коју човек користи
служи за:**

А

Пиће

Б

Спремање хране

В

Санитарне потребе

Г

Наводњавање

46

У којем је од наведених региона посебно изражена суша?

А

У Централној Африци

Б

У Југоисточној Азији

В

На малим острвима Карипског мора

Г

У Скандинавским земљама

47

Највећи климатски проблем
земаља Блиског истока
у блиској будућности биће:

А

Недостатак воде за пиће

Б

Превелика влажност ваздуха

В

Топљење пермафроста

Г

Учестали тропски циклони

48

Са порастом нивоа мора, која пољопривредна култура би глобално имала смањену производњу?

А

Пиринач

Б

Пшеница

В

Јечам

Г

Кукуруз

49

Најочигледнији знак климатских промена у планинским областима је:

А

Топљење глечера

Б

Повећање броја ветровитих дана

В

Исушивање планинских река и језера

Г

Смањење количине падавина

50

Која је најдужа река на свету?

А

Конго

Б

Волга

В

Нил

Г

Мисисипи

51

Клизиште на планинама је:

А

**Снежна маса која клизи или пада
низ падину**

Б

Озбиљна поплава

В

**Земља и камење које се креће
низбрдо**

Г

Урагански ветар

52

**Како климатске промене чине
гласијална језера опасним?**

А

**У језерској води се формирају
отровне хемијске супстанце**

Б

**Вода у језеру постаје претопла
због повећања температуре ваздуха**

В

**Топљењем глечера расте ниво воде
у језеру, што ствара опасност од
поплава и клизишта**

Г

**Инсекти који преносе болести
размножавају се у језеру**

53

Који економски сектор,
карактеристичан за планинске
области, је најмање осетљив
на утицај климатских промена?

А

Туризам

Б

Рударство

В

Пољопривреда

Г

Производња хидроенергије

54

**Колики проценат руске територије
је прекривен пермафростом?**

А

80%

Б

60%

В

30%

Г

20%

55

За колико процената се смањила
површина под снегом и ледом на
Арктику током последњих 40 година?

А

10%

Б

20%

В

50%

Г

100%

56

Која последица услед климатских промена има најмањи утицај на живот људи и екосистеме Арктика?

А

Јаки, све учесталији ветрови (мећаве и олује)

Б

Смањење површине и дебљине леда

В

Дуготрајни топлотни таласи током лета

Г

Нагло и повећано топљење пермафроста

57

Шта је од наведеног
„топлотно острво“?

А

Острво у тропском региону света

Б

Острво којем прети нестанак
због пораста нивоа мора

В

Центар великог града у којем је
температура ваздуха виша него
у предграђу

Г

Део шуме која је изгорела у пожару

58

Ко ће највероватније први
изгубити посао због последица
климатских промена?

А

Банкар у Сингапуру

Б

Учитељ у Индији

В

Фармер у Кенији

Г

Ватрогасац у Мексику

59

Коју особу би могли да сматрамо климатском избеглицом?

А

Немачки пензионер који се сели на турско приморје

Б

Турчин који је добио бољи посао у Немачкој

В

Хаићанин који се преселио у САД, јер је његово село уништио снажни ураган

Г

Фармер који се сели из јужне америчке државе Тексас у северну државу Монтану због веће плате

60

**Колики део светске популације
живи испод границе сиромаштва?**

А

50%

Б

35%

В

15%

Г

мање од 10%

61

У којој земљи житељи имају
најнижи национални доходак?

А

У Бразилу

Б

У Немачкој

В

У Туркменистану

Г

У Етиопији

Ублажавање утицаја климатских промена

Угљенични отисак

62

**Основни извор емисија гасова
са ефектом стаклене баште који
потиче од људских активности је:**

А

Сеча шума

Б

Превоз путничким возилима

В

Производња и употреба енергије

Г

Пољопривреда

63

Која држава емитује највише гасова са ефектом стаклене баште?

А

САД

Б

Кина

В

Русија

Г

Велика Британија

64

**Који од наведених извора енергије
спада у необновљиве?**

А

Енергија плиме

Б

Биогориво

В

Сирова нафта

Г

Соларна енергија

65

Који од наведених извора енергије не спада у фосилна горива?

А

Уранијум

Б

Природни гас

В

Тресет

Г

Угаљ

66

Који се од наведених извора енергије највише користи у свету?

А

Природни гас

Б

Сирова нафта

В

Дрво

Г

Снага ветра

67

Који од наведених извора енергије
има најмањи утицај на климу?

А

Угаљ

Б

Природни гас

В

Соларна енергија

Г

Сирова нафта

68

Који од наведених извора енергије емитује највећу количину гасова са ефектом стаклене баште по јединици произведене енергије?

А

Угаљ

Б

Соларна енергија

В

Сирова нафта

Г

Природни гас

69

**Које од наведених супстанци
се не могу добити из сирове нафте?**

А

Стакло

Б

Гума

В

Пластика

Г

Гас

70

Која је разлика између термоелектране-топлане (ТЕ-ТО) и термоелектране (ТЕ)?

А

ТЕ-ТО загрева воду, а ТЕ производи електричну енергију

Б

ТЕ-ТО производи електричну енергију за велике градове а ТЕ електричну енергију за мање градове и села

В

ТЕ-ТО производи електричну енергију и топлоту, а ТЕ само електричну енергију

Г

ТЕ-ТО је централна дистрибутивна станица, која прима енергију из мреже малих ТЕ

71

Због чега није пожељна изградња нуклеарних електрана?

А

Нуклеарне електране емитују више угљен-диоксида него друге врсте електрана

Б

Нуклеарне електране стварају опасан радиоактивни отпад и постоји опасност од несрећа са катастрофалним последицама

В

Тешко је пронаћи погодну локацију за изградњу нуклеарних електрана

Г

Резерве нуклеарног горива су готово исцрпљене

72

**Ветроелектране у близини обале
су изграђене:**

А

На копну, поред обале

Б

На средини океана

В

На врховима планина

Г

У мору, недалеко од обале

73

**Да ли биомаса спада у обновљиве
изворе енергије?**

А

Не, јер се остаци древних организама из дубоке унутрашњости Земљине коре не могу заменити

Б

Не, јер се њена енергија сагоревањем претвара у електричну енергију

В

Да, јер се енергија не може уништити

Г

Да, јер биљке можемо поново да засадимо

74

У Бразилу се 1/5 горива за путничка возила производи од:

А

Кора банана

Б

Зрна кафе

В

Шећерне трске

Г

Кокосовог уља

75

Која од понуђених врста електрана не користи снагу воде?

А

Хидроелектрана

Б

Термоелектрана

В

Електрана са пумпом

Г

Електрана која користи снагу таласа

76

Која од понуђених европских земаља,
позната по вулканској активности,
производи $\frac{1}{3}$ своје електричне енергије
из геотермалних извора?

А

Шпанија

Б

Италија

В

Исланд

Г

Ирска

77

Колики удео укупно произведене електричне енергије у свету долази из обновљивих извора (укључујући и хидроелектране)?

А

Мање од 5%

Б

10%

В

15%

Г

Више од 20%

78

Која од земаља је прва у свету
достигла да 50% енергије
производи помоћу ветроелектрана?

А

Аустралија

Б

Данска

В

САД

Г

Велика Британија

79

Који би од наведених градова
могао да највише искористи
соларну енергију?

А

Каиро

Б

Осло

В

Лондон

Г

Москва

80

У којој земљи је изграђена прва
електрана на снагу плиме и осеке?

А

Јапан

Б

Велика Британија

В

Француска

Г

САД

81

Какво је значење ознаке „Класа А” на електричним уређајима произведеним у Европској унији?

А

Уређаји су произведени у енергетски ефикасним фабрикама

Б

Уређаји су безбедни за употребу

В

Уређаји троше велику количину енергије

Г

Уређаји троше врло мало енергије

82

Шта мери термална камера?

А

Губитак топлоте из цеви
стамбених и јавних зграда

Б

Дистрибуцију топлоте на било којој
површини, као што су зидови зграда

В

Емисију угљен-диоксида
из индустријских постројења

Г

Количину топлоте која се користи
за одржавање топлоте у згради

83

Која од наведених активности одржавања унутрашње температуре зграде није прихватљива за животну средину?

А

Употреба електричних грејалица

Б

Употреба рефлектора топлоте иза радијатора

В

Изолација улазних врата

Г

Заптивање пукотина на прозорима

84

Зашто је боље користити ЛЕД сијалице, иако су скупље од енергетски ефикасних флуоресцентних сијалица?

А

Имају разноврснији дизајн, што их чини погодним за различите врсте лампи

Б

Могу се одлагати заједно са осталим отпадом (не захтевају посебну обраду)

В

Не садрже потенцијално опасну живу, дуже трају и троше мање енергије

Г

Неломљиве су, јер су израђене од посебно јаке пластике

85

Шта значи угљенични отисак?

А

Емисија угљен-диоксида из свих индустријских постројења

Б

Укупне резерве угљеника у шумама планете

В

Укупне емисије (директне или индиректне) свих гасова са ефектом стаклене баште произведене од стране особе, организације, догађаја, производа, града или земље

Г

Резерве угљеника који се трансформише у угљен-диоксид када се сагоревају фосилна горива како би се добила електрична енергија

86

Који се CO_2 еквивалент користи за прорачун?

А

Укупни угљен-диоксид који се емитује у атмосферу од неколико сличних предузећа или организација

Б

Уштеда на потрошњи горива за загревање објекта

В

Количина CO_2 коју апсорбује постројење током употребе

Г

Концентрација свих гасова са ефектом стаклене баште који се емитују приликом различитих активности, изражен у виду CO_2 ради олакшавања мерења и разумевања

87

Који је најбољи начин да сазнате енергетску ефикасност кућног апарата?

А

Да прочитате његову налепницу енергетске ефикасности

Б

Да очитате колико троши енергије

В

Рок употребе апарата

Г

На основу материјала од којег је направљен

88

**Како појединац или компанија
могу надокнадити учинак
свог угљеничног отиска?**

А

**Одабиром нових енергетски
ефикасних уређаја**

Б

**Искључивањем уређаја
и светла када се не користе**

В

**Смањењем броја извора
осветљења**

Г

Садњом дрвећа

89

Која врста транспорта емитује највећу количину гасова са ефектом стаклене баште?

А

Железнички

Б

Бродски

В

Авионски

Г

Друмски

90

Шта је „заједничко путовања аутомобилом“ (карпул)?

А

Нова врста возила са погоном на соларне батерије

Б

Коришћење истог аутомобила за истовремени превоз неколико људи од заједничког почетног места до заједничког одредишта

В

Стандард животне средине за моторе возила

Г

Коришћење заједничког паркинг места

91

Који од понуђених начина обиласка града има најмањи утицај на климатске промене?

А

Јавни превоз, као што су градски аутобуси, тролејбуси и трамваји

Б

Путничка возила са малом потрошњом горива

В

Бицикл

Г

„Заједничко путовање аутомобилом“ (карпул) како би се дошло до истог места у граду

92

Активна зграда је зграда у којој се:

А

Не користи енергија

Б

Производи енергија

В

Контролише рачунарским системом

Г

**Становници боре за очување
животне средине**

93

У северним земљама, пасивна зграда је она која:

А

Не користи енергију

Б

Је добро изолована и не губи готово никакву енергију

В

Не задовољава грађевинске стандарде

Г

Није контролисана рачунарским системом

94

Највећи део губитака топлоте
из зграде је преко:

А

Пода

Б

Прозора

В

Зидова

Г

Плафона

95

Којој од понуђених врста отпада
треба најдуже времена да се
разложи?

А

Папир

Б

Прехрамбени отпаци

В

Пластика

Г

Челик

96

Коју торбу треба да понесете у куповину да бисте смањили угљенични отисак?

А

Не носите торбу-користите торбу за једнократну употребу

Б

Носите своју пластичну кесу

В

Носите своју папирнату кесу

Г

Носите своју платнену торбу

97

Који од производа који купује твоја породица има најмањи угљенични отисак?

А

Локални производи

Б

Производи донети из неких других делова земље

В

Производи из суседних земаља

Г

Егзотични производи из далеких земаља

98

Шта ће од овога учинити посуђе енергетски ефикасним?

А

Дно посуде треба да буде конкавно

Б

Поклопац треба да буде на посуди

В

Основа посуде треба да буде мања од површине рингле

Г

Посуда треба да буде увек отворена

99

Која је земља прва изградила
активну кућу?

А

Кина

Б

Данска

В

Шпанија

Г

САД

100

У којој земљи је потписан
Кјото протокол?

А

САД

Б

Јапан

В

Немачка

Г

Француска

Климатски КВИЗ

Одговори

Климатски квиз Одговори _____

1. В	14. Г	27. Г	40.А	53. Б	66.Б	79.А	92. Б
2. А	15. Б	28.Б	41. А	54.Б	67. В	80.В	93. Б
3. В	16. Б	29.Б	42.В	55. Б	68.А	81. Г	94. Б
4. А	17. В	30.В	43.А	56. В	69.А	82.Б	95. В
5. Г	18. В	31. В	44.В	57. В	70.В	83.А	96. Г
6. Г	19. Б	32. Г	45.Г	58.В	71. Б	84.В	97. А
7. А	20. В	33. В	46.А	59. В	72.Г	85.В	98. Б
8. А	21. Б	34.Б	47.А	60.Б	73. Г	86.Г	99. Б
9. Б	22. Б	35. Г	48.А	61. Г	74. В	87.А	100.Б
10. Г	23. А	36.А	49.А	62. В	75. Б	88.Г	
11. Г	24. А	37. Б	50.В	63. Б	76. В	89.Г	
12. В	25. Г	38.В	51. В	64.В	77. Г	90.Б	
13. В	26. В	39.А	52. В	65.А	78.Б	91. В	